

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1434

av Börje Vestlund m.fl. (S)

Miljö, matproduktion, kranvatten m.m.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa om matproduktion och matkonsumtion i miljövänlig riktning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt organisationen Sveriges Konsumenter äter vi svenskar omkring 800 kilo mat och dryck per person och år. Ungefär en fjärdedel av den klimatpåverkan som de svenska hushållen orsakar kommer från det vi äter – det vill säga från de utsläpp av växthusgaser som dessa livsmedel orsakar – från jord till bord.

Enligt det mål riksdagen satt upp ska vi fram till 2020 ha minskat våra utsläpp av växthusgaser med 40 procent jämfört med 1990.

En del mat har stor påverkan på miljön, en del har mindre. Därför spelar de val vi gör i butiken stor roll. Samtidigt vet vi alla att när man står i butiken är det inte alltid lätt att veta vad man ska köpa och vad man ska tänka på. Att underlätta för konsumenten att göra bra val också ur ett bredare perspektiv är angeläget.

Sedan 1970-talet har man inom transportområdet arbetat med att begränsa effekterna av transporterna.

Vi ser att svenska konsumenter i dag i ökad utsträckning väljer att köpa ekologiskt och närodlat. Ambitionen bör vara att göra det lättare för medborgarna och offentliga organisationer att göra rätt. Givetvis bör kommuner och landsting få riktlinjer om miljökonsekvenser vid sina upphandlingar när det gäller maten till förskolor, skolor, äldreboenden m.m. En omläggning av matpolitiken i miljövänlig riktning kommer gagna svenska producenter, eftersom många svenska bönder har kommit långt när det gäller att miljöanpassa sin produktion. En positiv konsekvens är att det blir kortare

avstånd till marknaden, vi kommer få se mer av närproducerat i butikerna. Problemet för bönderna i Sverige är att de ska konkurrera på en marknad där producenter från andra länder inte kommit lika långt när det gäller att ha en bra djurhållning, avstå från antibiotika, satsa på ekologiska produktionsmetoder i övrigt. Dagens situation är problematisk för bönderna i landet. Med tanke på avfolkningen från landsbygden är ett livskraftigt jordbruk och en stor matproduktion ett sätt att hålla hela Sverige levande. Med tanke på osäkerheten i världen är jordbruket en strategisk näringsgren för landet.

Stockholms Konsumentförening finansierade en studie om livscykelanalys år 2004 för att få fram en jämförelse mellan vatten från kran och vatten på flaska/burk. Slutsatsen var: ”Den billigaste hälsodrycken finns i en kran nära dig”, svårare än så är det inte! Dricksvatten från kranen håller en hög kvalitet i enlighet med Livsmedelsverkets föreskrifter. Det är miljövänligt, finns i stort sett alltid till hands och är en färsk, kalorisnål och nyttig törstsläckare.

Sverige har sedan lång tid genomfört rening av vatten och har på de allra flesta håll en hög kvalitet på vattnet i kranarna. Att underhålla den infrastruktur som finns runt om i landet för att säkerställa en god vattenkvalitet för landets medborgare är av strategiskt intresse. Förutom traditionella miljöargument som utsläpp och effekter av transporter för insatsvaror och slutprodukten – vattenflaskan/-burken – så tillkommer numera klimateffekterna. Argumenten för att minska konsumtionen av tillverkat vatten borde därför ha blivit än starkare.

Börje Vestlund (S)

Arhe Hamednaca (S)

Emanuel Öz (S)

Lawen Redar (S)

Teres Lindberg (S)

Anders Österberg (S)